

Poznámky k testu ze 21.10.2009 (JAP201b):

Několik obecných poznámek:

- Překlad japonské věty nebyl hodnocen. Šlo z mé strany do jisté míry o test, nakolik padl výklad o tranzitivních a intranzitivních slovesech na úrodnou půdu.
- Jelikož jsem minulý týden hovořil o pravidlech pro převod cizích slov (zejména jmen) do japonštiny (*katakany*), zařadil jsem tentokrát do testu výraz „vitamíny“, který nebyl v učebnici (a předpokládám, že ani v jiných hodinách) doposud probrán. V tomto ohledu jsem od vás čekal, že se s touto situací nějak pokusíte vypořádat. Někteří z vás prokázali opět solidní míru invence, kterou jsem hodnotil kladně (i tehdy, nebyl-li výsledný tvar zcela v souladu se skutečnou japonskou normou pro daný výraz). Podobně bych do budoucna očekával vaše pokusy o řešení překladových problémů i u takových výrazů či gramatických jevů, které doposud nebyly probrány (s trochou potřebné kreativity můžete doposud osvojené znalosti japonského jazyka uplatnit v širokém spektru promluv). Budu mnohem raději za chybný tvar či výraz, než za vynechané místo. Pro „vitamíny“ se nejčastěji v japonštině používá výrazu ビタミン.
- Doposud nebyla probrána konstrukce „potřebuji X“ (třebaže jsme se s ní již setkali při jiných příležitostech). Tato konstrukce je 「Xが^{ひつよう};必要(だ/です)」. Někteří z vás opět kreativně tento problém vyřešili. Někteří použili konstrukci 「Xをいる」, kterou jsem hodnotil jako správnou. Jenom pro zajímavost: Ono いる se píše znakem 要る. Porovnáte-li dotyčné sloveso s častěji užívaným 「Xが必要だ」, možná odhalíte, že konstrukce se sinojaponskou složeninou je charakterem intranzitivní. Jak už jsem zmiňoval na hodinách, japonština tradičně mnohem více tíhne k intranzitivním konstrukcím, než ke konstrukcím tranzitivním. I tím lze možná vysvětlit, proč je 「Xをいる」 méně užívané (či proč se i tato konstrukce často vyskytuje s nominativní partikulí が).
- Hodně z vás překládalo větu „To bude nejspíš nachlazení.“ s použitím nějakého slovesa (かぜがあるでしょう apod.). Takovéto varianty jsem hodnotil jako správné (bylo-li sloveso ve správném tvaru), ale v praxi je mnohem běžnější pouze jednoduchá jmenná konstrukce かぜでしょう。(viz učebnice).
- Objevil se nesprávný tvar *たべなくちゃはいけません. Jak jsem asi zmiňoval na hodině, ちゃ je zde kontrakcí ては, a tudíž již příslovečnou partikuli は obsahuje. Je proto záhodno ji nezdvajovat.
- Pro „být nemocný“ se objevily výrazy jako *げんきはわるい či *びょうきがある. Výrazy jako げんき či びょうき se nejčastěji pojí přímo se sponou, nikoliv se slovesem (viz též výše případ s かぜ). Tedy げんきだ/げんきではない a びょうきだ/びょうきではない (ohýbáním tedy prochází spona). U druhého případu je případně častěji k vidění spojení びょうきにかかる („onemocnět“).
- Minule jsem se vyjadřoval k napojování vět v souvětích. Znovu se tentokrát objevil případ typu *頭がいたいんです、.... Opakuji, že za koncovým tvarem spony nemůže být čárka (tzv. *tóten*) 「、」, ale jedině tzv. *kuten*, neboli 「。」 (případně nějaký výraz modality, a za ním *kuten*). Platí to i pro jiné predikativy v koncových tvarech (slovesa, adjektiva apod.). Upozorňuji, že i tvar spony だ je tvarem koncovým

(rozdíl oproti です je ve zdvořilostním stupni, nikoliv v syntaktické funkci), a tedy nemůže sloužit pro napojení vět do souvětí.

- Některým z vás stále ještě neladí tvary ~ん／のです v otázce s běžným zdvořilým tvarem (predikativ bez ~んです) v odpovědi.
- Někteří z vás překládali „Asi ano.“ jako *たぶん。 Zde je zapotřebí upozornit, že výraz *tabun* je modálním adverbiem (příslovcem). Každá věta v japonštině musí mít v jádru nějaký přísudek (buď jmenný se sponou, slovesný nebo adjektivní). Výraz *tabun* tedy sám o sobě nemůže tvořit větu (platí to i pro ostatní neohebné slovní druhy). Stejně tak nemůže tvořit větu pouze samostatná spona (ani v dohadném tvaru).
- Kolegové 335897, 321398, 273628 a 330878 mi v pondělí přinesou na papíře 20krát krasopisně napsanou větu どうしたんですか。 (bez chybějících *nigori* apod.).

Hodnocení:

335897 – Pěkný výkon. Týká se Vás zmínka o napojování predikativů. Vytvořila jste nesprávný tvar *食べたなくではいけません.

330821 – Pěkný výkon. U slova *itakute* jste měla nesprávně *okuriganu* (správně je 痛くて).

330940 – Velmi dobrý výkon.

321398 – Většina chyb se týkala věcí, které jsme procvičovali v následných cvičeních (užití ~んです apod.), tak snad se jich do budoucna vyvarujete. Po výkladu o *džidóši* a *tadóši* snad také již chápete, proč je nesprávný tvar *せきが出す.

321959 – Solidní výkon.

343536 – Docela přijatelný výkon. Vytvořila jste nesmyslnou konstrukci pro „hodně zeleniny“ (*たくさんがやすい rozhodně není správně).

330878 – Docela přijatelný výkon. Koncová partikule ね je pro vyjádření modality „nejspíš“ trochu málo (proto jsme také v hodině probírali でしょう).

103420 – Opět velmi dobrý výkon. Probíranou gramatiku zjevně zvládáte bez problémů. Jen doplňujte slovní zásobu.

330873 – Standardně solidní výkon. Jednou Vám ujel znak *hiragany* (*はねみず nikoliv).

219661 – Pěkný výkon. Ještě to chtělo použít でしょう. U *bjóki* jste zřejmě zapomněla, jaký je druhý znak. V takových případech příště piště celé slovo *hiraganou* (viz moje poznámka k tomuto tématu z dřívějšíka).

261115 – Spousta drobných chyb (zmiňovaných výše). Budu doufat, že příští výkony budou lepší.

325106 – Standardně kvalitní výkon.

323888 – Kvalitní výkon. Opravte si psaní znaku 痛.

273628 – Opět velmi kvalitní výkon. Škoda toho chybějícího は v konstrukci たべなくではいけません.

263692 – Pěkný výkon. Postrádal jsem užití でしょう. Opravte si napojování ~んです (nikdy ne na zdvořilý koncový, např. minulý tvar slovesa).

V pondělním testu se mohou objevit nějaká základní *džidóši* vs. *tadóši*. Projděte si proto znovu především příkladové věty z doplňkového materiálu. Jako vždy jsem k dispozici komukoliv, kdo by měl zájem o jakoukoliv konzultaci.

J. Matela